

Zmiany w VAT od 1.11.2019

Szanowni Klienci,

Począwszy od 1 listopada 2019 roku wchodzi w życie istotne zmiany w zakresie ustawy o podatku od towarów i usług, czyli VAT. W obrocie krajowym całkowicie zniknie odwrotne obciążenie. W to miejsce zostanie wprowadzony obligatoryjny Mechanizm Podzielonej Płatności (dalej: MPP) zwany też split payment.

Od 1 listopada 2019 roku zacznie obowiązywać załącznik nr 15 do ustawy o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa VAT). W załączniku tym znajdują się wszystkie towary i usługi, które do tej pory były objęte odwrotnym obciążeniem oraz wprowadzono kilka dodatkowych towarów, między innymi węgiel kamienny i brunatny, koks i półkoks, oleje i tłuszcze roślinne z rzepaku, brykiety z węgla kamiennego i brunatnego.

Na końcu niniejszego biuletynu zamieszczam cały (150 pozycji) [załącznik nr 15](#).

W przypadku, gdy faktura dokumentująca dostawę towarów lub świadczenie usług ma wartość (brutto) większą lub równą 15.000 zł i przedmiotem dostawy lub świadczenia usług są towary lub usługi wymienione w [załączniku nr 15 do ustawy VAT](#) oraz dostawa dokonywana jest na rzecz innego podatnika, podatnik (sprzedawca) ma obowiązek umieścić na takiej fakturze adnotację "MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI". Adnotację tę należy również umieścić w przypadku wystawienia faktury zaliczkowej. Zaliczki związane z opisaną wyżej dostawą towarów lub świadczeniem usług również muszą być uregulowane z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności.

Adnotacja ta musi zostać umieszczona również wtedy, gdy kwota wynikająca z faktury jest mniejsza niż 15.000 zł ale dotyczy transakcji przekraczającej tę kwotę (np. faktura wystawiona na kwotę 2.000 zł dotycząca realizacji kontraktu o łącznej wartości 20.000 zł). Również w sytuacji, gdy wartość sprzedaży towarów lub usług wymienionych w [załączniku nr 15](#) nie przekracza 15.000 zł ale cała faktura lub kontrakt (umowa) przekracza tę kwotę adnotacja na fakturze musi zostać umieszczona.

Przykład

Podatnik dokonuje sprzedaży węgla i drewna opałowego; wartość dostarczanego węgla (brutto) to 12.000 zł, a drewna opałowego (również brutto) 5.000 zł, łączna wartość faktury to 17.000 zł.

Faktura taka musi zostać zapłacona przelewem, bo jej wartość przekracza kwotę 15.000 zł oraz faktura musi zawierać adnotację MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI, gdyż przedmiotem

dostawy jest również węgiel, to jest towar wymieniony w [załączniku nr 15 do ustawy VAT](#).

Jeżeli przedmiotem dostawy lub świadczenia usług nie są towary lub usługi wymienione w [załączniku nr 15 do ustawy VAT](#) wspomnianej wyżej adnotacji nie umieszcza się na fakturze.

Brak adnotacji MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI skutkuje sankcją w postaci 30% kwoty podatku przypadającej od sprzedawanych towarów lub świadczonych usług wymienionych w [załączniku nr 15 do ustawy VAT](#). Jeżeli sprzedawca pomylił się i nie umieści wspomnianej adnotacji powinien niezwłocznie wystawić fakturę korygującą, naprawiającą ten błąd i doręczyć ją nabywcy przed dokonaniem przez niego zapłaty. Nabywca może również wystawić notę korygującą. Sankcji nie stosuje się w przypadku, gdy mimo braku adnotacji nabywca dokona zapłaty w systemie podzielonej płatności.

W przypadku, gdy sprzedawca poprawnie wystawi fakturę, a nabywca, mimo adnotacji MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI zapłaci z pominięciem tego mechanizmu zostanie mu ustalona sankcja w wysokości odpowiadającej 30% kwoty podatku przypadającej na nabyte towary lub usługi wymienione w [załączniku nr 15 do ustawy](#), wykazane na fakturze, której dotyczy płatność. Sankcja nie będzie naliczana jeżeli sprzedawca rozliczy całą kwotę podatku wynikającą z faktury która została zapłacona z naruszeniem ustawowego obowiązku, to jest wykaże ją w swojej ewidencji sprzedaży i deklaracji VAT.

Odpowiedzialność solidarna nabywcy z podatnikiem dokonującym dostawy obejmować będzie, od 1 listopada 2019 roku, dostawę towarów wymienionych w [załączniku nr 15 do ustawy VAT](#). Odpowiedzialność solidarna nie dotyczy świadczenia usług z [załącznika nr 15](#). Odpowiedzialność solidarna nie ma zastosowania w przypadku nabywania paliw kupowanych na stacjach benzynowych, gazu z sieci przesyłowej i jeżeli powstanie zaległości podatkowych nie wiązało się z uczestnictwem podmiotu dokonującego dostawy w nierzetelnym rozliczaniu podatku w celu odniesienia korzyści majątkowej. Odpowiedzialność solidarna nie stosuje się również wtedy, gdy nabywca dokona zapłaty z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności i wartość faktury przekracza 15.000 zł. Dla Państwa oznacza to, że aby uniknąć przykrych konsekwencji zawsze, bez względu na wartość transakcji, należy dokonywać płatności w systemie podzielonej płatności, jeżeli nabywacie towary z [załącznika nr 15 do ustawy VAT](#).

W przypadku, gdy wzajemne należności i zobowiązania są regulowane poprzez potrącenie (art. 498 Kodeksu cywilnego) zasady dotyczące mechanizmu podzielonej płatności nie mają zastosowania.

Podatnicy, którzy rozliczali się z VAT w systemie kwartalnym utracą tę możliwość od 1 stycznia 2020 roku jeżeli w danym kwartale lub w jednym z czterech poprzedzających go kwartałów dokonali dostawy towarów lub świadczenia usług wymienionych w [załączniku nr 15 do ustawy VAT](#) chyba, że łączna wartość tych czynności bez kwoty podatku nie przekroczyła, w żadnym miesiącu z tych okresów, kwoty 50 000 zł.

Podatnicy, od 1 listopada 2019 roku, będą mogli występować z wnioskami o wydanie wiążącej informacji stawkowej (WIS). Informacja ta będzie zawierać nazwę oraz klasyfikację towaru lub usługi i, co najważniejsze, właściwą stawkę podatku VAT dla tego towaru lub usługi. Opłata za wydanie WIS wyniesie 40 zł. Podatnik może być również obciążony dodatkowymi kosztami niezbędnych do wydania WIS badań i analiz, jeżeli będzie to konieczne do wydania WIS. Wniosek o wydanie WIS będzie sformalizowany. Wzór wniosku zostanie ogłoszony w formie rozporządzenia.

Podatnicy, którzy nie posiadali rachunków bankowych związanych z działalnością gospodarczą i posługiwali się rachunkami ROR muszą teraz odtworzyć rachunki rozliczeniowe związane z działalnością, gdyż do rachunku ROR nie można utworzyć rachunku VAT, a obowiązek przyjęcia zapłaty w mechanizmie podzielonej płatności będzie, od 1 listopada 2019 roku, zapisany w

ustawie VAT.

Aby rozliczyć podatek z faktury VAT RR nie trzeba już dokonać zapłaty w terminie 14 dni oraz nie musi być numeru dowodu osobistego rolnika ryczałtowego.

Od 1 listopada 2019 roku podatnicy będą mieli większe możliwości dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku VAT. Środkami z rachunku VAT, poza zapłatą kwoty podatku przy dokonywaniu płatności w systemie podzielonej płatności oraz zobowiązania w podatku VAT, będzie można uregulować:

- podatek dochodowy od osób fizycznych i prawnych,
- składki ZUS,
- podatek akcyzowy,
- dodatkowe zobowiązania (sankcje) w podatku VAT.

ZMIANY OD 1 STYCZNIA 2020 ROKU

Mimo, że do nowego roku zostało jeszcze sporo czasu chciałbym zasygnalizować część zmian, gdyż musimy się do nich wspólnie przygotować. Zmiany te mają ścisły związek z wprowadzonym od 1 września 2019 roku w art. 96b ust. 1 ustawy VAT wykazem podmiotów, zwanym "białą listą podatników VAT". Owa biała lista nabierze właściwego znaczenia dopiero od 1 stycznia przyszłego roku. Poniżej link do białej listy. <https://www.podatki.gov.pl/wykaz-podatnikow-vat-wyszukiwarka>

Od 1 stycznia 2020 roku podatnicy nie zaliczają do kosztów uzyskania przychodów kosztu w tej części, w jakiej płatność dotycząca transakcji określonej w art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (transakcje powyżej 15.000 zł):

1. została dokonana bez pośrednictwa rachunku płatniczego lub
2. została dokonana przelewem na rachunek inny niż zawarty na dzień zlecenia przelewu w wykazie podmiotów, o którym mowa w art. 96b ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług - w przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, potwierdzonych fakturą, dokonanych przez dostawcę towarów lub usługodawcę zarejestrowanego na potrzeby podatku od towarów i usług jako podatnik VAT czynny, lub
3. pomimo zawarcia na fakturze wyrazów "mechanizm podzielonej płatności" zgodnie z art. 106e ust. 1 pkt 18a ustawy o podatku od towarów i usług, została dokonana z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności określonego w art. 108a ust. 1a tej ustawy VAT.

Przed dokonaniem każdej płatności wynikającej z transakcji, której wartość przekracza 15.000 zł podatnik musi sprawdzić, czy rachunek wskazany przez sprzedawcę na fakturze znajduje się na "białej liście". Podatnik może dokonać zapłaty na inny rachunek pod warunkiem, że w terminie 3 dni od dnia dokonania zapłaty zawiadomi o tym fakcie naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury.

Ponadto dokonanie zapłaty na konto niewykazane w "białej liście" powoduje, że nabywca będzie odpowiadać solidarnie ze sprzedawcą za jego zaległości podatkowe w części podatku od towarów i usług proporcjonalnie przypadającej na tę dostawę towarów lub to świadczenie usług. Odpowiedzialność solidarna nie jest związana z wartością transakcji. Nabywca może uniknąć odpowiedzialności solidarnej pod warunkiem, że w terminie 3 dni od dnia dokonania zapłaty zawiadomi o tym fakcie naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury.

Wzór takiego zawiadomienia będzie załącznikiem do jednego z następujących biuletynów oraz

będzie dostępny na naszej stronie internetowej.

Ponieważ my, jako biuro nie jesteśmy w stanie sprawdzić, jakie faktycznie posiadacie Państwo rachunki bankowe, niebawem prześlemy do Państwa (tam, gdzie to możliwe drogą mailową) wykaz Waszych rachunków bankowych wynikający z "białej listy" prosimy o rzetelną weryfikację tego wykazu i poinformowanie nas o nowych, bądź zlikwidowanych rachunkach, aby możliwe było ich odpowiednie zaktualizowanie, najpóźniej do 1 stycznia 2020 roku. Należy przy tym pamiętać, że aktualizacji numeru rachunków dokonuje się przez aktualizację danych w CEIDG (osoby fizyczne oraz spółki cywilne) lub w KRS (pozostałe podmioty), co pokazuje, że przygotowanie danych do aktualizacji również zajmie nam trochę czasu.

Moim zdaniem należy unikać płacenia na rachunki inne niż wykazane w wykazie podatników (białej liście). Ponieważ na moment zapłaty nie jesteśmy w stanie zweryfikować Państwa działań należy dołożyć należytej staranności przy płatnościach za pośrednictwem banku, w zakresie konta sprzedawcy, aby uniknąć problemów.

W odpowiedzi na interpelację poselską (nr 32747) Ministerstwo Finansów przedstawiło swoje stanowisko w zakresie rachunków wirtualnych. Owe rachunki wirtualne to tzw. subkonta przeznaczone dla płatności masowych. Używają ich między innymi dostawcy mediów, operatorzy sieci komórkowych i podmioty świadczące usługi publiczne. Mimo, że rachunki wirtualne nie znajdują się w wykazie (białej księdze) zapłata na takie rachunki będzie traktowana, jak zapłata na rachunek rozliczeniowy wskazany w wykazie.

Od 1 stycznia 2020 roku będzie możliwe wystawienie faktury do paragonu z kasy rejestrującej pod warunkiem, że na paragonie znajdzie się numer identyfikacji podatkowej (NIP) nabywcy. Naruszenie tego obowiązku skutkować będzie sankcją w wysokości 100% kwoty podatku wykazanego na fakturze.

Ilekcroć powyżej wspominam o sankcji wyrażonej jako procent kwoty podatku należy pamiętać, że mogą one dotyczyć podatników VAT, którzy nie są osobami fizycznymi. Wobec osób fizycznych będących podatnikami VAT za te same czyny będą orzekane kary przewidziane w Kodeksie karnym skarbowym. Nie sądzę jednak, aby wielkość kar wymierzanych na podstawie Kodeksu karnego skarbowego różniła się od sankcji przewidzianych w ustawie VAT.

Mam świadomość, że opisanych wyżej zmian jest wiele, chociaż nie opisałem wszystkich. Są one bardzo istotne z punktu widzenia Państwa bezpieczeństwa fiskalnego, zważywszy, że skutki błędów mogą być bardzo dolegliwe, szczególnie finansowe. W razie jakiegokolwiek wątpliwości lub niejasności proszę pytać, pytać, pytać... Naszą rolą jest odpowiadać na Państwa pytania tak długo, jak to niezbędne i konieczne do uniknięcia konfliktów z organami podatkowymi.

W razie pytań lub wątpliwości proszę o kontakt.

Z poważaniem
Arkadiusz Sebastjan

DO POBRANIA: [Załącznik nr 15 do ustawy VAT](#)